***Judecătoria Chișinău, sediul Centru***

***Dosarul nr. 3-3087/23***

***H O T Ă R Î R E***
***Î N N U M E L E L E G I I***

***27 iunie 2024*** ***mun. Chișinău***
***Instanța compusă din***
***Președintele ședinței***
***Judecătorul*** ***Olesea Țurcan***
***Grefier*** ***Corina Braguța***

A examinat în ședință de judecată publică, în ordinea contenciosului administrativ, acțiunea depusă de SRL Aelo Grup către Ministerul Finanțelor, Inspecția Financiară, terțul ÎMSP Spitalul Clinic Bălți privind anularea Prescripției Inspecției Financiare nr. 25-15-10/2730 din 06.07.2023, cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la ÎMSP Spitalul Clinic Bălți, ***instanța de judecată,***

***C O N S T A T Ă :***

***Argumentele participanților la proces.***

La data de 27.10.2023, reclamanta SRL „Aelo Grup” prin intermediul avocatului Sergiu Zaharia a înaintat o cerere de chemare în judecată către Ministerul Finanțelor, Inspecția Financiară, terț ÎMSP „Spitalul Clinic Bălți”, cu privire la anularea Prescripției Inspecției Financiare nr. 25-15-10/2730 din 06.07.2023, cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la ÎMSP „Spitalul Clinic Bălți”.

În argumentarea acțiunii, reprezentantul reclamantei a relatat că, în fapt, la 22 august 2023 în adresa SRL „Aelo Grup” a parvenit notificarea nr. 01.11/342 din 04.08.2023 prin care administraţia IMSP „Spitalul Clinic Bălţi” comunică că Inspecţia Financiară a efectuat o inspectare financiaro-economincă complexă, pe perioada de activitate 01.01.2021-31.12.2022 la IMSP „Spitalul Clinic Bălţi”, iar ca rezultat au fost constatate mai multe neregularităţi, inclusiv faţă de instituţia „Aelo Grup” SRL.

A notat reprezentantul reclamantei că, la notificarea expediată în adresa „Aelo Grup” SRL de la IMSP „Spitalul Clinic Bălţi” a fost anexată şi Prescripţia nr. 25-15-10/2730 din 06.07.2023 cu privire la lichidarea iregularităţilor constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la IMSP „Spitalul Clinic Bălţi”. Subisidar, a menționat că, cu prezenta Prescripţie, SRL „Aelo Grup” a luat cunoştinţă la 22.08.2023.

Prin urmare, nefiind de acord cu Prescripţia dată, SRL „Aelo Grup” la 14.09.2023 a contestat-o cu cerere prealabilă către Inspecţia Financiară prin care a solicitat anularea acesteia ca fiind neîntemeiată, iar răspuns la cererea prealabilă SRL „Aelo Grup” nu a primit.

A explicat reprezentantul reclamantei că, SRL „Aelo Grup” nu este de acord cu concluzia Inspecţiei Financiare din Prescripţia nr.25-15-10/2730 din 06.07.2023 şi solicită anularea acesteia din motivele ce urmează.

A susținut că, în perioada 06.06.2023 - 07.06.2023 a fost efectuată inspectarea financiară la sediul SRL „Aelo Grup” de către Inspecţia Financiară, în conformitate cu prevederile

Regulamentului privind organizarea şi funcţionarea Inspecției financiare din subordinea Ministerului Finanţelor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului privind organizarea activităţii de inspectare financiară nr.1026 din 02.11.2010.

Suplimentar, a menționat că, la data de 07.06.2023 de către Inspecția Financiară a fost întocmit Raportul privind inspectarea financiară de conformitate, privind verificarea relaţiilor economice cu IMSP „Spitalul Clinic Bălţi" la SRL „Aelo Grup" pe perioada de activitate 01.01.2021 - 31.12.2022. Potrivit cu conținutul acestui raport, rezultă că abateri esențiale de la procedura de administrare a mijloacelor financiare publice în activitatea SRL „Aelo Grup" nu s-au depistat.

În continuare, a menționat că, conform Prescripției nr. 25-15-10/2730 din 06.07.2023 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la IMSP Spitalul Clinic Bălţi, în perioada supusă inspectării au fost constatate următoarele:

- a fost admisă recepționarea şi achitarea serviciilor de deservire a dispozitivelor medicale

efectiv neexecutate în sumă totală de 1078,9 mii lei, fapt confirmat prin următoarele:

- conform fişelor de mentenanță a dispozitivelor medicale ale instituției şi a explicațiilor angajaților instituției responsabili de ținerea evidenței, deservirea s-a executat numai de către angajații serviciului deservire tehnică a dispozitivelor medicale din cadrul Spitalului;

Conform inspectărilor financiare de conformitate efectuate la prestatorii de servicii de mentenanță acordate instituției în temeiul contractelor de prestare a serviciilor, serviciile s-au executat de către subantreprenor (fondator fiind un angajat al Spitalului în funcție de Şef al serviciului deservire tehnică a dispozitivelor medicale).

Prin urmare, a relatat reprezentantul reclamantei că, în temeiul acestei Prescripții, administrația IMSP „Spitalul Clinic Bălţi" a emis notificarea din 04.08.2023 cu nr. 01.11/342, prin care notifică SRL „Aelo Grup" faptul că urmare a inspectării s-a constatat că au fost aduse prejudicii materiale instituţiei medicale, şi solicită de a achita în mod benevol în mod solidar prejudiciul material adus IMSP „Spitalul Clinic Bălţi" în mărime de 1078925.55 lei.

La fel, a susținut că, conform actului expediat se comunică că pretenţii sunt faţă de SRL „Aelo Grup" în privinţa contractelor de deservire a dispozitivelor medicale nr. 152 din 23.02.2023 si nr. 358 din 04.05.2023 cu valoarea totală de 488 500 lei.

Corespunzător, a menționat că, în temeiul acestor acţiuni întreprinse, este evident că prin activitatea sa Inspecția Finaciară aduce atingere intereselor economice ale SRL „Aelo Grup" în practicarea activităţii de întreprinzător.

Totodată, a indicat că, în partea ce ţine de prevederile art.10 alin.(l) Cod administrativ, „Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public."

Suplimentar, a notat că, în conformitate cu art.17 din Codul administrativ, „Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă".

A afirmat că, prescripţia emisă de Inspecţia Finaciară nu conţine argumente care ar demonstra că serviciile şi lucrările prestate de către reclamant la IMSP „Spitalul Clinic Bălţi" nu au fost executate. Conform contractelor şi actelor aferente contractelor încheiate între reclamant

şi IMSP „Spitalul Clinic Bălţi” se dovedeşte că de fapt serviciile/lucrările au fost executate integral, iar instituţia medicală nu a înaintat careva obiecţii.

În acest context, a menționat că, la 23 februarie 2022 a fost încheiat contractul nr.152 între SRL ”Aelo Grup” şi IMSP „Spitalul Clinic Bălţi” privind achiziţionarea serviciilor de deservire a dispozitivelor medicale pentru anul 2022, conform procedurii de achiţii publice de tip Licitaţie Publică.

A indicat reprezentantul reclamantei că, potrivit punctului 1 al Contractului, obiectul contractului consta în următoarele: „1.1. Furnizorul/Prestatorul îşi asumă obligaţia de a livra/presta Bunurile/Serviciile conform Specificaţiei, care este parte integrantă a prezentului Contract. 1.2. Cumpărătorul/Beneficiarul se obligă, la rîndul său, să achite şi să recepţioneze Bunurile/Serviciile livrate/prestate de Fumizorul/Prestator.” Conform pct.2.2. din Contract, prevede că „Documentaţia de însoţire a Bunurilor/Serviciilor include: - factura fiscală.” Conform pct.2.3. din Contract: „Originalele documentelor prevăzute în punctul 2.2 se vor prezenta Cumpărătorului/Beneficiarului cel tîrziu la momentul livrării bunurilor la destinaţia finală/prestării serviciilor. Livrarea/Prestarea bunurilor/serviciilor se consideră încheiată în momentul în care sînt prezentate documentele de mai sus.” Punctul 4 prevede condiţiile de predare - primire.

Astfel, subliniază că, punctul 4.1. „Bunurile/Serviciile se consideră predate de către Fumizor/Prestator şi recepţionate de către Cumpărător/Beneficiar dacă:
a) cantitatea Bunurilor/Serviciilor corespunde informației indicate în Lista bunurilor/serviciilor şi graficul livrării/prestării şi documentele de însoţire conform punctului 2.2 al prezentului Contract; b) calitatea Bunurilor/Serviciilor corespunde informaţiei indicate în Specificaţie; c) ambalajul şi integritatea Bunurilor corespunde informaţiei indicate în Specificaţie”.

A precizat că, analizînd serviciile prestate de SRL „Aelo Grup” conform actelor de primire-predare a serviciilor/lucrărilor conform contractului nr. 152 din 23 februarie 2022 şi în raport cu punctele din contract indicate mai sus, rezultă că SRL „Aelo Grup” a executat integral bunurile/serviciile care şi le-a asumat faţă de IMSP „Spitalul Clinic Bălţi” şi conform cerinţelor indicate în Anexa nr.l a Contractului.

Subsidiar, a menționat că, părţile acestui contract au semnat facturile fiscale şi actele de primire-predare a bunurilor/lucrărilor. Aceste acte confirmă că părţile contractante şi-au asumat responsabilitatea că au fost livrate/prestate integral serviciile de deservire a dispozitivelor medicale pe parcursul fiecărei luni a anului 2022.

Mai mult ca atît, a notat reprezentantul reclamantei că, beneficiarul/cumpărătorul nu a avut obiecţii referitor la cantitatea şi calitatea bunurilor/serviciilor livrate/prestate executate atît pe parcursul anului 2022 cît şi pînă în prezent.

A susținut că, pentru executarea contractului nr. 152 privind achiziționarea de servicii de deservire a dispozitivelor medicale pentru anul 2022, SRL „Aelo Grup” a subcontractat alt prestator de servicii, SRL „Rio-Medical”, însă, necătând că serviciile nu au fost livrate/prestate direct de către SRL „Aelo Grup”, aceste servicii au fost prestate la nivelul corespunzător prevăzut în Contract şi condiţiile la care s- au angajat fiecare parte contractantă.

Referitor la contractul nr. 358 din 04 mai 2022 privind achiziţionarea serviciilor de reparare a utilajului medical, a precizat reprezentantul reclamantei că, acesta a fost încheiat între SRL ”Aelo Grup” şi IMSP „Spitalul Clinic Bălţi” în calitate de autoritate contractantă pentru achiziţionarea serviciilor de reparaţie a utilajului medical, conform specificației bunurilor care este Anexa nr.1 la contractul nr.358 din 04 mai 2022.

A relatat că, serviciile de instalare şi punere în funcţiune a utilajului au fost executate în

baza contractului nr. 01/02 din 01.02.2022 de către SRL ”Rio-Medical”, fiind subcontractat de către SRL „Aelo Grup”, care a efectuat integral lucrările de deservire a dispozitivului medical conform specificaţiei din Anexa nr.1 la contract.

A comunicat că, la 06.05.2022 între SRL „Aelo Grup” şi IMSP „Spitalul Clinic Bălţi” a fost semnat actul de instalare şi punere în funcţiune şi factura fiscală.

Subsidiar, a menționat că, prin semnarea acestor acte, s-a confirmat că SRL ”Aelo Grup” a respectat întocmai cerinţele contractului şi anume puntele 1, 2 şi 4 din Contractul nr. 358 din 04.05.2022, adică bunurile au fost instalate şi obiecţii nu au fost înaintate.

Consecvent, a explicat reprezentantul reclamantei că, se confirmă cu certitudine că SRL „Aelo Grup” a îndeplinit integral condiţiile contractelor nr.152 şi nr. 358 şi pînă în prezent nu au fost înaintate obiecţii din partea beneficiarului IMSP „Spitalul Clinic Bălţi”.

A susținut reprezentantul reclamantei faptul că, concluziile Prescripţiei emise de către Inspecţia Financiară conţin indicaţii care se răsfrîng negativ asupra activităţii de întreprinzător desfăşurate de compania SRL ”Aelo Grup”, şi afectează direct interesele economice ale întreprinderii.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantei SRL „Aelo Grup”, avocatul Sergiu Zaharia, în baza mandatului Seria MA nr. 2098109 din 25 octombrie 2023, a susținut integral argumentele de fapt și de drept invocate în susținerea acțiunii.

Totodată, a comunicat instanței faptul că, reclamantul consideră că prescripţia a fost emisă fără vreun temei legal, la baza acesteia sunt doar declaraţii nejustificate și neargumentate.

În această ordine de idei, a solicitat anularea Prescripţiei nr. 25-15-10/2730 din 06.07.2023 cu privire la lichidarea iregularităţilor constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la IMSP „Spitalul Clinic Bălţi”, ca fiind neîntemeiată.

Autoritatea pârâra Inspecția Financiară, Ministerul Finanțelor al RM, în susținerea poziției sale, la data de 14.12.2023 a înaintat instației referința prin care a susținut netemeinicia acțiunii formulate de SRL ”Aelo Grup”, solicitând declararea acțiunii ca fiind inadmisibilă.

În argumentarea poziției sale procesuale, reprezentantul pârâtei a comunicat că, argumentele reclamantei sunt neîntemeiate, iar cererea prealabilă inadmisibilă şi pasibilă de a fi respinsă din următoarele motive.

A notat reprezentantul pârâtei că, în conformitate cu art. 78 din Legea finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale nr. 181/2014 şi a Hotărârii Guvernului privind organizarea activităţii de inspectare financiară nr. 1026/2010, Inspecţia financiară, potrivit competenţei ce-i revine, verifică activitatea economico - financiară, inclusiv prin investigări operative şi analize documentare efectuate în baza informaţiilor, privind eventuale încălcări ale legislaţiei sau fraude în gestionarea/utilizarea resurselor bugetare, în administrarea patrimoniului public.

A indicat reprezentantul pârâtei că, inspectarea financiară complexă a activităţii economico-financiare la IMSP Spitalul Clinic Bălţi (în continuare - Spital), pe perioada de activitate 01.01.2021 - 31.12.2022, a fost efectuată conform solicitării Prim-Ministrului Republicii Moldova nr.12-133-3902 din 07.04.2023 şi în contextul demersului Centrului Naţional Anticorupţie nr. 12/1/12-154 din 22.03.2023.

Drept rezultat, a comunicat că, la data de 28.06.2023 a fost emis Raportul inspectării financiare complexe efectuate la ÎMSP Spitalul Clinic Bălţi, iar în data de 06.07.2023 a fost emisă Prescripţia nr.25-15-10/2730, fiind constatate mai multe abateri de la actele normative în vigoare, în particular, faptul că a fost admisă recepţionarea şi achitarea de către Spital a serviciilor medicale efectiv neexecutate de către SRL Aelo Grup şi SRL Romedcom, în sumă totală de 1078,9 mii lei.

A afirmat reprezentantul pârâtei că, în rezultatul efectuării inspectării de conformitate privind verificarea relaţiilor economice a Spitalului cu SRL Romedcom, pe perioada de activitate 01.01.2021 - 31.12.2022, conform contractului de achiziţionare a serviciilor de deservire a dispozitivelor medicale nr. 7-21/98 din 28.01.2021, SRL Romedcom s-a obligat să presteze IMSP Spitalului Clinic Bălţi serviciile prenotate în valoare totală de 403425,55 lei, inclusiv TVA. Pe parcursul inspectării financiare a fost prezentat un acord de asociere încheiat de SRL Romedcom cu un alt agent economic, Sidis SRL, f/n şi f/dată ce include următoarele:

- Participarea la procedura de achiziţie prin licitaţia deschisă nr. ocds-b3wdpMD-160743420814 organizată de IMSP Spitalului Clinic Bălţi pentru atribuirea contractului privind achiziţionarea serviciilor de deservire a dispozitivelor medicale pentru anul 2021.
- Derularea în comun a contractului de achiziţie publică în cazul desemnării ofertei comune ca fiind câştigătoare.
- Contribuţia financiară/tehnică/profesională a fiecărei părţi la îndeplinirea contractului de achiziţie publică este 50 % SRL Romedcom şi 50% Sidis SRL.

Respectiv, a atestat reprezentantul pârâtei că, conform facturilor fiscale, lunar pe parcursul anului 2021, SRL Romedcom a „livrat” Spitalului servicii de deservire medicală în valoare totală de 403425,55 lei.

Totodată, a indicat că, conform contabilităţii Sidis SRL, potrivit actelor de primire-predare a lucrărilor şi facturilor fiscale, Sidis SRL a prestat SRL Romedcom servicii de deservire a dispozitivelor medicale în sumă totală de 222,0 mii lei, fără a menţiona aparatele care au fost deservite, lucrările executate şi volumele. Contrar normelor Ordinului Ministerului Finanţelor nr. 118 din 28.08.2017 cu privire la aprobarea formularului tipizat de document primar cu regim special „Factura fiscală” şi a Instrucţiunii privind completarea acestuia, facturile fiscale emise de Sidis SRL nu conţin anexele cu informaţia detaliată privind lucrările executate.

Subsecvent, indică faptul că, conform contabilităţii SRL Romedcom în anul 2021 nu sunt reflectate operaţiunile economice, care ar dovedi executarea unor servicii de deservire a dispozitivelor medicale către Spital, suplimentar la cele „prestate” de către Sidis SRL.

Mai mult de atât, a menționat reprezentantul pârâtei că, potrivit dărilor de seamă fiscale IPC21, SRL Romedcom nu dispunea de specialişti în domeniul deservirii dispozitivelor medicale. Prin urmare, acordarea integrală a volumului serviciilor de deservire a dispozitivelor medicale, prevăzut în contractul nr.7-21/98 din 28.01.2021, nu au fost confirmate documentar.

A relatat reprezentantul pârâtei că, conform contractului de achiziționare a serviciilor de deservire a dispozitivelor nr. 274 din 28.03.2022, SRL Romedcom s-a obligat să presteze servicii IMSP Spitalului Clinic Bălţi, serviciile prenotate în valoare totală de 187000,0 lei, inclusiv TVA. Pentru executarea serviciilor menţionate SRL Romedcom a încheiat contractul de achiziţionare de deservire nr. 28/03 din 28.03.2022 cu Rio-Medical SRL, director şi fondator dl. Vasiliţă Stanislav (angajat al IMSP Spitalului Clinic Bălţi în funcţie de şef serviciu inginerie biomedicală).

Astfel, a explicat reprezentantul pârâtei că, conform contabilităţii SRL Romedcom a fost „livrat” Spitalului, servicii de deservire a dispozitivelor medicale total în valoare de 187000,0 lei, care la rândul său au fost procurate de la Rio-Medical SRL.

De asemenea, a relatat reprezentantul pârâtei că, în rezultatul efectuării inspectării de conformitate privind verificarea relațiilor economice a Spitalului cu SRL Aelo Grup, pe perioada inspectată, s-a constatat că, SRL Aelo Grup a „livrat” instituției lucrări de reparații, servicii de deservire a dispozitivelor medicale în valoare totală de 2022,2 mii lei, acestea fiind „executate” în subantrepriză de către Rio Medical SRL.

A notat reprezentantul pârâtei că, conform contractelor de achiziționare a serviciilor de deservire a dispozitivelor medicale nr.152 din 23.02.2022 şi nr. 358 din 04.05.2022, SRL Aelo Group s-a obligat să presteze Spitalului, serviciile prenotate în valoare totală de 488500,0 lei. Pentru executarea serviciilor de deservire menţionate SRL Aelo Grup a încheiat contractul privind acordarea serviciilor f/n din 01.02.2022 cu Rio-Medical SRL.

Suplimentar, a notat reprezentantul pârâtei că, conform contabilității SRL Aelo Grup în perioada de referinţă a „livrat" spitalului servicii de deservire a dispozitivelor medicale în valoare totală de 488500,0 lei, care la rândul său au fost procurate de la Rio-Medical SRL.

În acest context, a menţionat că, potrivit ordinului directorului instituției privind instituirea grupului de lucru pentru achiziţii publice privind achiziţionarea oxigenului medical, dispozitivelor medicale, serviciilor de deservire tehnică şi reparaţie a dispozitivelor medicale a fost numit membru şi şeful serviciului deservire tehnică a dispozitivelor medicale dl. Vasilita Stanislav, cu atribuţiile de a „examina și concretiza necesităţile subdiviziunilor spitalului la capitolul achiziţii dispozitive medicale şi servicii de deservire tehnică şi reparaţie a acestora".

Prin urmare, a comunicat că, reieşind din faptul că dl Vasiliţa S. este şeful serviciului deservire tehnică a dispozitivelor medicale din instituţie (cu 8 angajaţi), care conform obligaţiunilor de serviciu trebuie să execute mentenanţa dispozitivelor medicale din instituţie şi completează caietul de sarcini pentru achiziţionarea serviciilor de deservire tehnică şi reparaţie a dispozitivelor medicale, apreciind volumul necesităţilor achiziţionării serviciilor din exterior (şi le recepţionează), totodată este conducătorul şi fondatorul „Rio-Medical" SRL (executorul serviciilor menţionate prestate instituţiei prin intermediul SRL „Aelo Grup" şi SRL „Romedcom"), pe parcursul efectuării inspectării financiare s-au verificat integral fişele de mentenanţă a dispozitivelor medicale din instituţie. Urmare a verificării fişelor de mentenanţă s-a constatat că acestea nu conţin înregistrări ale vreunui agent economic contractat. Or, conform cerinţelor suplimentare din Anunţul de participare pentru achiziţionarea serviciilor de deservire a dispozitivelor medicale (publicat pe platforma guvernamentală e-achiziţii) e prevăzut că executorul se obligă: „să îndeplinească formularul-model (fişa de mentenanţă, jurnalul de gardă) după fiecare intervenţie la dispozitiv ".

Subsidiar, a menționat că, potrivit fişelor de post responsabilitatea ţinerii evidenţei fişelor de mentenanţă a dispozitivelor medicale revine asistentelor medicale superioare din subdiviziunile instituţiei, s-a solicitat explicaţii de la acestea în vederea verificării dacă totuşi a fost efectuată mentenanţă de către agenţii economici contractaţi, însă fără a fi făcute înscrierile necesare în fişele de mentenanţă.

De asemenea, a menționat că, în urma controlului, toate 31 asistente medicale superioare au explicat că efectiv deservirea tehnică a dispozitivelor medicale din instituţie a fost efectuată neregulat, numai de către angajaţii instituţiei, fapt dovedit şi de fişele de mentenanţă, care conţin înscrieri doar ale angajaților Spitalului.

Totodată, a indicat că, potrivit contractelor de prestări servicii, SRL Aelo Grup, SRL Romedcom şi Rio-Medical c/f 1019600035605 au sediul în mun. Chişinău, str. Sciusev 16.

A considerat relevant de notat că, această adresă este şi adresa juridică pentru SRL Romedcom şi SRL Rio-Medical (fila nr. 7 din borderoul cu 919 file).

Din cele menţionate, consideră reprezentantul pârâtei că, serviciile de deservire a dispozitivelor medicale achitate de Spital către SRL „Aelo Grup" şi SRL „Romedcom", au fost livrate doar pe „hârtie", însă efectiv nu au fost executate de furnizori, în consecinţă Spitalul fiind prejudiciat cu suma de 1078925,55 lei (488500,0 lei+403425,55 lei +187000,0 lei).

A susținut reprezentantul pârâtei că, prin Prescripţia menţionată, a fost acordat un termen

IMSP Spitalului Clinic Bălți pentru a întreprinde măsuri de lichidare a iregularităților constatate, fiindu-i astfel creată posibilitatea de a-şi revedea activitatea, de a nu admite astfel de încălcări pe viitor, pentru conformarea la cadrul legal corespunzător gestionării unei instituții publice, în cadrul căreia au fost admise abateri in managementul financiar.

Astfel, evidenţiază faptul că, Inspecţia financiară, potrivit art. art. 3, 7, 8, 53 şi 54 din Codul administrativ, în calitate de autoritate publică, a acţionat în cadrul inspectării desfășurate, potrivit competenţei, în vederea realizării sarcinilor atribuite de actele normative, ţinând cont de interesul public şi regulile statului de drept.

Suplimentar, a relevat că, potrivit prevederilor art. 10 din Cod Administrativ (în continuare -CA), actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual in domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

A indicat că, potrivit art. 11 alin.(2) CA, destinatarul unui act administrativ individual este doar persoană către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

La caz, a menționeat şi faptul că, Inspecţia financiară, potrivit cadrului normativ în vigoare, prin activitatea administrativă desfăşurată, urmăreşte respectarea interesului public în utilizarea mijloacelor financiare şi patrimoniului public, iar prin actul administrativ individual emis (Prescripţia), organul de inspectare pledează pentru repunerea în drepturi a entității inspectate.

În această ordine de idei, a menţionat reprezentantul pârâtei că, având în vedere că procedura administrativă a fost derulată între Inspecţia financiară şi Spital, ultimul fiind destinatarul actului administrativ individual, SRL Aelo Grup nu se încadrează în raportul juridic menţionat, şi cu toate că invocă obiecţii la actul administrativ emis de organul de inspectare, drept de a înainta obiecţii asupra Prescripţiei, precum şi asupra procedurii emiterii acesteia, la caz, îi aparţine în exclusivitate instituţiei supuse inspectării.

Mai mult, a relatat că, actul administrativ individual se transmite exclusiv destinatarului şi spre deosebire de actele normative, nu se publică în Monitorul Oficial, respectiv conţinutul acestuia, cu toate actele, documentele anexate, pe care se întemeiază Prescripţia, sunt cunoscute doar destinatarului, care îl acceptă şi execută sau dacă nu este de acord îl contestă.

Totodată, la caz, a indicat că, acceptarea cererii de chemare în judecată ar presupune punerea în discuţie a aspectelor examinate în cadrul inspectării efectuate la Spital şi oferirea accesului la actele şi documentele ce aparţin acestuia, persoanelor terţe, drept de care Inspecția nu dispune, or, potrivit prevederilor art. 19 din Legea contabilității şi raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, documentele contabile sunt considerate proprietate a entității.

Astfel, a atestat reprezentantul pârâtei că, SRL Aelo Grup nu este destinatarul Prescripţiei, nu deţine calitatea de participant la procedura administrativă, respectiv nu este în drept de a contesta şi a solicita anularea acesteia.

Totodată, a atenționat că, IMSP Spitalul Clinic Bălți este de acord cu constatările Inspecţiei şi nu a contestat aspectele abordate de SRL Aelo Grup, ci dimpotrivă, a iniţiat măsuri, dispuse prin Prescripţie, şi anume privind restituirea prejudiciului în sumă de 1078,9 mii lei.

Astfel, statuează reprezentantul pârâtei că, SRL Aelo Grup are posibilitatea revendicării drepturilor sale, care reies din raporturi contractuale, în cadrul procedurilor de soluţionarea a pretenţiilor Spitalului, pe cale amiabilă sau prin intermediul instanţelor de judecată competente, ori divergenţele ce rezultă din relaţii contractuale, sunt reglementate şi se soluţionează potrivit legislaţiei, care guvernează contractul/ele încheiat/e, deci rezultă că acestea nu pot fi puse în

sarcina organului de inspectare.

Suplimentar, a notat reprezentantul pârâtei că, cererea prealabilă, este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative şi aceasta poate fi depusă numai dacă persoana îşi revendică dreptul încălcat în sensul art. 17 din codul nominalizat.

În pofida afirmaţiilor reclamantului privind nerecepţionarea răspunsului la cererea prealabilă din 14.09.2023, a menţionat reprezentantul pârâtului că, potrivit copiei avizului de recepţie, la data de 03.10.2023, SRL Aelo Grup a primit răspunsul la cererea prealabilă, avizul de recepţie fiind semnat de către Cobzari Rodica.

În ședința de judecată, s-a prezentat reprezentantul autorității pârâte Inspecția Financiară, Viorel Cebotari, în baza procurii nr. 25-12/769 din 17.05.2024, care a susținut argumentele de fapt și de drept indicate în referință.

La fel, a indicat faptul că Inspecția financiară a respectat cu rigurozitate garanțiile şi libertățile prevăzute de art. art. 16, 18, 21, 29, şi art. 137 din Codul administrativ, mai mult de atât, şi-a exercitat competențele legale, acționând cu bună-credinţă şi aplicând dreptul discreționar, având posibilitatea de a opta între mai multe soluţii posibile conforme scopului legii.

Totodată, a invocat că, SRL Aelo Grup nu este destinatarul actului administrativ individual defavorabil, or acestuia nu i s-au impus sarcini, sancţiuni şi/sau obligaţii şi prin urmare efectele Prescripţiei nu se răsfrâng şi nu pot să-l afecteze în mod direct.

Astfel, din motivele enunțate, a considerat că, SRL Aelo Grup nu poate dispune de dreptul de a solicita anularea Prescripţiei nr.25-15-10/2730 din 06.07.2023, a solicitat instanţei de judecată, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ nr.116/2018 declararea acţiunii, ca fiind inadmisibilă și respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Persoana terță, IMSP „Spitalul Clinic Bălți”, în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă a înaintat instanței de judecată la data de 20.06.2024 o cerere semnată de directorul Gheorghe Brînza, prin care a solicitat examinarea acțiunii în lipsa terțului, pe baza materialelor anexate la cererea de chemare în judecată.

***Aprecierea instanței de judecată.***

Apreciind temeinicia cererii de chemare în judecată, audiind opinia participanților la proces, studiind înscrisurile anexate la dosar şi examinând probele administrate în coraport cu normele incidente situației din speță, instanța de judecată conchide a respinge cererea de chemare în judecată depusă de SRL Aelo Grup către Ministerul Finanțelor, Inspecția Financiară, terțul ÎMSP Spitalul Clinic Bălți, privind anularea Prescripției Inspecției Financiare nr. 25-15-10/2730 din 06.07.2023, cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la ÎMSP Spitalul Clinic Bălți, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ținând cont de interesul public și de regulile statului de drept.

În conformitate cu art. 10 Cod Administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual in domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 11 alin.(2) Cod Administrativ, destinatarul unui act administrativ individual este doar persoană către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt

afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

În conformitate cu art.20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În conformitate cu art.39 Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

În conformitate cu art.42 Cod administrativ, probele se administrează nemijlocit de către instanța de judecată competentă care soluționează litigiul, dacă legea nu prevede altfel. Iar, potrivit art.43, examinarea judiciară a cauzelor de contencios administrativ se desfășoară în baza principiului contradictorialității şi al egalității în drepturi procedurale a participanților la proces.

Respectiv, potrivit art.93 alin.(1) și (2) Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale.

Corelativ principiului enunțat, în conformitate cu art.22 Cod administrativ, autoritățile publice şi instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Suplimentar, conform art.219 alin.(1), (3) Cod administrativ, stabilește că instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În conformitate cu art.224 alin.(1) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale; b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată; c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată; d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul; e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul; f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sânt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

Iar, potrivit art.225 alin.(1) Cod administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat

dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Prevederile art.16 alin.(1) Cod administrativ, descriu dreptul discreționar al autorității publice ca fiind posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Iar, potrivit art.137 alin.(1) Cod administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Dacă autoritatea publică poate decide discreționar şi doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale.

Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

Materialele cauzei denotă că, la 22 august 2023 în adresa SRL „Aelo Grup" a parvenit notificarea nr. 01.11/342 din 04.08.2023 prin care administraţia IMSP „Spitalul Clinic Bălţi" comunică că Inspecţia Financiară a efectuat o inspectare financiaro-economincă complexă, pe perioada de activitate 01.01.2021-31.12.2022 la IMSP „Spitalul Clinic Bălţi", iar ca rezultat au fost constatate mai multe neregularităţi, inclusiv faţă de instituţia „Aelo Grup" SRL.

La notificarea expediată în adresa „Aelo Grup" SRL de la IMSP „Spitalul Clinic Bălţi" a fost anexată Prescripţia nr. 25-15-10/2730 din 06.07.2023 cu privire la lichidarea iregularităţilor constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la IMSP „Spitalul Clinic Bălţi".

Fiind în dezacord cu Prescripţia dată, SRL „Aelo Grup" la 14.09.2023 a contestat-o cu cerere prealabilă către Inspecţia Financiară prin care a solicitat anularea acesteia ca fiind neîntemeiată, menționând ulterior că răspuns la cererea prealabilă SRL „Aelo Grup" nu a primit.

Subsidiar, reprezentantul pârâtului a menţionat că, potrivit copiei avizului de recepţie, la data de 03.10.2023, SRL Aelo Grup a primit răspunsul la cererea prealabilă, avizul de recepţie fiind semnat de către Cobzari Rodica.

Totodată, reprezentantul reclamantei, reieșind din faptul că, concluziile Prescripţiei emise de către Inspecţia Financiară conţin indicaţii care se răsfrîng negativ asupra activităţii de întreprinzător desfăşurate de compania SRL "Aelo Grup" şi ne primind nici un răspuns în privinţa cererii prealabile depuse la 14.09.2023, a înaintat la data de 27.10.2023 prezenta acțiune în instanța de judecată solicitând anularea actului administrativ individual defavorabil, Prescripția Inspecției Financiare nr. 25-15-10/2730 din 06.07.2023, cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la ÎMSP Spitalul Clinic Bălți.

***Aprecierea instanței de judecată, referitor la admisibilitatea acțiunii.***

Acțiunea este admisibilă, reclamantul invocă încălcarea unui drept subiectiv presupus a fi încălcat prin întocmirea Prescripției Inspecției Financiare nr. 25-15-10/2730 din 06.07.2023, în parte ace se referă la activitatea economică a SRL Aelo, și cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la ÎMSP Spitalul Clinic Bălți, iar potrivit art.17 examinat în coroborare cu art.189 și 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ

al Republicii Moldova, una din premisele realizării dreptului la acțiune este vătămarea unui drept propriu al reclamantului, protejat de lege și încălcat de o autoritate publică, prin act/activitatea administrativă desfășurată de ultima.

În sensul art.20 și art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilită prin lege. Cu privire la acțiunea în contencios administrativ decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform Codului administrativ.

Astfel, fiind omisă invitarea terțului la procedura administrativă inițiată de către autoritate, cu toate acestea persoana interesată nu este privată de dreptul de a contesta actul administrativ defavorabil acestuia în instanța de judecată, din act rezultă expres că sunt relevate acțiuni economico-financiare deficitar executate de SRL Aelo, fapt care la etapa admisibilității acțiunii este suficent pentru a promova acțiunea în instanță, or sub aspect procedural reclamantul este destinatarul notificarii nr. 01.11/342 din 04.08.2023 emise de IMSP „Spitalul Clinic Bălți", efectuate în temeiul Prescripției Inspecției Financiare nr. 25-15-10/2730 din 06.07.2023, cu privire la lichidarea iregularităților constatate, și raportat ca terț în partea ce se referă la constatările din prescripție, în privința SRL Aelo Group. Conform art.5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Potrivit cu art. 21 Cod Administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor, decît în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Terțul într-un act administrativ devaforbail, se referă la o persona fizică sau juridică ce nu este parte direct în actul respective, dar care poate fi afectată de consecințele acestuia, actul administrative defavorabil, în general, impune obligații sau restricții, retrage sau modifică drepturi în detrimentul destinatarului principal al actului, terțul poate avea interes legitim să intervină sau să conteste actul, dacă are un interes direct și personal afectat de măsurile impuse.

Instanța de judecată reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată *inter alia* de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice. Conform art.17 Cod administrativ, prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art.39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Instanța menționează că la art.17 se dă noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea "revendică încălcarea" din dispozițiile normelor art.189 și art.207 alin.(1) lit.e) Cod administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ. Reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în prima facie - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. probabilitatea lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat. Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ

individual defavorabil sau este terț.

Noțiunea „revendică încălcarea” nu echivalează cu noțiunea „vătămarea dreptului”. ”Revendicarea încălcării” justifică dreptul reclamantului în sens procesual de a înainta acțiunea în contencios administrativ, iar „vătămarea dreptului” se dovedește prin probațiune, fiind o problem de fond. Astfel, constatarea vătămării dreptului de fiecare dată trebuie să fie un element de fond, altfel, acțiunea trebuie examinată în fond de către instanța competentă pentru a nu îngrădi accesul la justiție (art. 6 CEDO, 20 Constituția RM, art. 39 CA).

Astfel, instanța de judecată în temeiul art. 22 Cod Administrativ, ajunge la concluzia că omisiunea autorității de a atrage în procedura administrativă în calitate de persoană terță a SRL Aelo Group, nu exclude acest subiect de dreptul său procedural de a se adresa în instanța de judecată, ori de cite ori, pretinde la vătămarea dreptului și revendicarea încălcarii, la caz, prin faptul că în temeiul acestei Prescripții, administrația IMSP „Spitalul Clinic Bălți” a emis notificarea din 04.08.2023 cu nr. 01.11/342, prin care notifică SRL „Aelo Grup” faptul că urmare a inspectării s-a constatat că au fost aduse prejudicii materiale instituției medicale, și solicită de a achita în mod benevol în mod solidar prejudiciul material adus IMSP „Spitalul Clinic Bălți” în mărime de 1078925.55 lei.

În conformitate cu art.191 alin.(1) Cod administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2) și (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

În temeiul art.191 alin.(1) Cod administrativ, controlul de legalitate a actelor Inspecției Financiare este de competența instanței specializate în materia contenciosului administrativ, or aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

În conformitate cu art.208 alin.(1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Prescripția Inspecției Financiare nr. 25-15-10/2730 din 06.07.2023, a fost contestată cu cerere prealabilă la 14.09.2024. Astfel, reclamanta a respectat procedura prealabilă.

Verificând acțiunile întreprinse de reclamantă în promovarea drepturilor și intereselor sale legitime, în corelare cu cadrul legal abordat supra, instanța de judecată constată cu certitudine că aceasta a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni, *inter alia,* s-a încadrat în termenul legal și au revendicat drepturi subiective vătămate, de altfel, temeiuri de inadmisibilitate regăsite la art. 207 din Codul administrativ nu au fost identificate.

***Aprecierea instanței de judecată, referitor la temeinicia acțiunii.***

Efectuând controlul judiciar al actului contestat Prescripția Inspecției Financiare nr. 25-15-10/2730 din 06.07.2023 din perspectiva argumentelor participanților la proces, în limitele obiectului acțiunii și cercetând din oficiu situația de fapt și de drept a cauzei deduse judecății, instanța conchide că temei de anulare nu rezultă.

În concordanță cu art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

În corespundere cu art.6 din Codul administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri

strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părți ale procedurii administrative.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Actele cauzei denotă situația în care procedura administrativă, inspectarea financiară complexă a activităţii economico-financiare la IMSP Spitalul Clinic Bălţi, pe perioada de activitate 01.01.2021 - 31.12.2022, a fost inițiată conform solicitării Prim-Ministrului Republicii Moldova nr.12-133-3902 din 07.04.2023 şi în contextul demersului Centrului Naţional Anticorupţie nr. 12/1/12-154 din 22.03.2023.

În conformitate cu art. 78 din Legea finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale nr. 181/2014 şi a Hotărârii Guvernului privind organizarea activităţii de inspectare financiară nr. 1026/2010, Inspecţia financiară, potrivit competenţei ce-i revine, verifică activitatea economico - financiară, inclusiv prin investigări operative şi analize documentare efectuate în baza informaţiilor, privind eventuale încălcări ale legislaţiei sau fraude în gestionarea/utilizarea resurselor bugetare, în administrarea patrimoniului public.

La data de 28.06.2023 a fost emis Raportul inspectării financiare complexe efectuate la ÎMSP Spitalul Clinic Bălţi, iar la data de 06.07.2023 a fost emisă Prescripţia nr.25-15-10/2730, fiind constatate mai multe abateri de la actele normative în vigoare, în particular, faptul că a fost admisă recepţionarea şi achitarea de către Spital a serviciilor medicale efectiv neexecutate de către SRL Aelo Grup şi SRL Romedcom, în sumă totală de 1078,9 mii lei.

În rezultatul efectuării inspectării de conformitate privind verificarea relațiilor economice a Spitalului cu SRL Aelo Grup, pe perioada inspectată, s-a constatat că, SRL Aelo Grup a livrat instituției lucrări de reparații, servicii de deservire a dispozitivelor medicale în valoare totală de 2022,2 mii lei, acestea fiind „executate” în subantrepriză de către Rio Medical SRL. Conform contractelor de achiziționare a serviciilor de deservire a dispozitivelor medicale nr.152 din 23.02.2022 şi nr. 358 din 04.05.2022, SRL Aelo Group s-a obligat să presteze Spitalului, serviciile prenotate în valoare totală de 488500,0 lei. Pentru executarea serviciilor de deservire menţionate SRL Aelo Grup a încheiat contractul privind acordarea serviciilor f/n din 01.02.2022 cu Rio-Medical SRL. Conform contabilității SRL Aelo Grup în perioada de referinţă a livrat spitalului servicii de deservire a dispozitivelor medicale în valoare totală de 488500,0 lei, care la rândul său au fost procurate de la Rio-Medical SRL.

În acest context, potrivit ordinului directorului instituției privind instituirea grupului de lucru pentru achiziţii publice privind achiziţionarea oxigenului medical, dispozitivelor medicale, serviciilor de deservire tehnică şi reparaţie a dispozitivelor medicale a fost numit membru şi şeful serviciului deservire tehnică a dispozitivelor medicale dl. Vasilita Stanislav, cu atribuţiile de a „examina și concretiza necesităţile subdiviziunilor spitalului la capitolul achiziţii dispozitive medicale şi servicii de deservire tehnică şi reparaţie a acestora”.

Prin urmare, a comunicat că, reieşind din faptul că dl Vasiliţa S. este şeful serviciului deservire tehnică a dispozitivelor medicale din instituţie (cu 8 angajaţi), care conform obligaţiunilor de serviciu trebuie să execute mentenanța dispozitivelor medicale din instituţie şi completează caietul de sarcini pentru achiziţionarea serviciilor de deservire tehnică şi reparaţie a dispozitivelor medicale, apreciind volumul necesităţilor achiziţionării serviciilor din exterior (şi

le recepţionează), totodată este conducătorul şi fondatorul „Rio-Medical” SRL (executorul serviciilor menţionate prestate instituţiei prin intermediul SRL „Aelo Grup” şi SRL „Romedcom”), pe parcursul efectuării inspectării financiare s-au verificat integral fişele de mentenanţă a dispozitivelor medicale din instituţie. Urmare a verificării fişelor de mentenanţă s-a constatat că acestea nu conţin înregistrări ale vreunui agent economic contractat. Or, conform cerinţelor suplimentare din Anunţul de participare pentru achiziţionarea serviciilor de deservire a dispozitivelor medicale (publicat pe platforma guvernamentală e-achiziţii) e prevăzut că executorul se obligă: „să îndeplinească formularul-model (fişa de mentenanţă, jurnalul de gardă) după fiecare intervenţie la dispozitiv ”.

Astfel, potrivit fişelor de post responsabilitatea ţinerii evidenţei fişelor de mentenanţă a dispozitivelor medicale revine asistentelor medicale superioare din subdiviziunile instituţiei, s-a solicitat explicaţii de la acestea în vederea verificării dacă totuşi a fost efectuată mentenanţă de către agenţii economici contractaţi, însă fără a fi făcute înscrierile necesare în fişele de mentenanţă, în urma controlului, toate 31 asistente medicale superioare au explicat că efectiv deservirea tehnică a dispozitivelor medicale din instituţie a fost efectuată neregulat, numai de către angajaţii instituţiei, fapt dovedit şi de fişele de mentenanţă, care conţin înscrieri doar ale angajaților Spitalului.

Totodată, s-a concluzionat că serviciile de deservire a dispozitivelor medicale achitate de Spital către SRL „Aelo Grup” şi SRL „Romedcom”, efectiv nu au fost executate de furnizori, în consecinţă Spitalul fiind prejudiciat cu suma de 1078925,55 lei (488500,0 lei+403425,55 lei +187000,0 lei) , în rezultat a fost acordat un termen IMSP Spitalului Clinic Bălţi pentru a întreprinde măsuri de lichidare a iregularităților constatate, fiindu-i astfel creată posibilitatea de a-şi revedea activitatea, de a nu admite astfel de încălcări pe viitor, pentru conformarea la cadrul legal corespunzător gestionării unei instituții publice, în cadrul căreia au fost admise abateri in managementul financiar.

În conformitate cu art.225 din Codul Administrativ, (1) Instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. (2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

În conformitate cu art. 4 alin. (1) - (3) din Legea finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014 (1) Finanţele publice cuprind totalitatea resurselor financiare acumulate în numele statului şi distribuite de către stat pentru îndeplinirea funcţiilor şi sarcinilor sale. (2) În funcţie de nivelul de administrare, finanţele publice se împart în finanţe administrate de Guvern şi finanţe administrate de autorităţile administraţiei publice locale. (3) Autorităţile publice centrale şi locale asigură gestionarea finanţelor publice în conformitate cu principiile bunei guvernări stabilite prin Legea privind controlul financiar public intern.

Conform art. 77 din Lege, (1) Activităţile efectuate în cadrul procesului bugetar şi operaţiunile legate de gestionarea finanţelor publice de către autorităţile/instituţiile bugetare sînt obiect al controlului financiar public intern. (2) Principiile şi modul de organizare a sistemului de control intern managerial, a activităţii de audit intern, precum şi a funcţiei de coordonare şi armonizare centralizată în domeniul controlului financiar public intern, se reglementează prin legislaţia privind controlul financiar public intern.

În temeiul art. 78 din Lege prenotată, (1) Inspectarea financiară se efectuează de către autoritatea administrativă responsabilă din subordinea Ministerului Finanţelor, în baza

regulamentului aprobat de către Guvern. (2) În cadrul inspectării financiare se verifică activitatea economico-financiară, inclusiv prin investigări operative şi analize documentare efectuate în baza informaţiilor privind eventuale încălcări ale legislaţiei sau fraude în gestionarea şi utilizarea resurselor bugetare, în administrarea patrimoniului public, raportarea datoriei sectorului public, în calcularea profitului net al întreprinderilor de stat/municipale şi al societăţilor comerciale cu cota de participare a statului, precum şi a dividendelor şi a defalcărilor la buget ale unei părţi a profitului net al acestora. (3) Inspectării financiare pot fi supuse: a) autorităţile/instituţiile bugetare; b) autorităţile/instituţiile publice la autogestiune şi autorităţile bugetare independente – pe aspecte ale corectitudinii în utilizarea alocaţiilor financiare obţinute din bugetul public naţional, în gestionarea/utilizarea patrimoniului public, precum şi pe cele privind conformarea la regulile aplicabile achiziţiilor publice prevăzute de Legea nr.131/2015 privind achiziţiile publice; c) întreprinderile de stat/municipale, societăţile comerciale în al căror capital social statul deţine o cotă-parte de cel puţin 25 la sută, precum şi persoanele afiliate acestora – pe aspecte ale gestionării/utilizării resurselor financiare şi/sau patrimoniului public ale entităţilor specificate la lit.a); d) alte persoane fizice şi juridice – pe aspecte ale gestionării şi utilizării resurselor financiare şi ale administrării patrimoniului public al entităţilor specificate la lit.a) şi c). Totodată conform art. (4) Inspectarea financiară se iniţiază: a) la solicitarea Prim-ministrului; b) de către ministrul finanţelor, care, prin intermediul autorităţii administrative responsabile din subordinea Ministerului Finanţelor, planifică inspectări financiare în funcţie de riscurile evaluate, aferente activităţilor procesului bugetar şi subiectelor menționate la alin.(3); c) la solicitarea Curții de Conturi.

Potrivit pct.2 subpct.1) din Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea Inspecţiei financiare din subordinea Ministerului Finanţelor, apropat prin Hotărîrea de Guvern nr. 1026 din 02.11.2010, Inspecția financiară este autoritate administrativă de specialitate din subordinea Ministerului Finanţelor şi efectuează inspectări (controale) financiare. Pct.4 și 5 subpct.1) lit.a) și b), subpct.3 din Regulamentul menționat supra, prevede, misiunea Inspecției financiare constă în protecție intereselor financiare publice ale statului prin exercitarea, conform principiilor transparenţei şi legalităţii, a controlului financiar centralizat al Ministerului Finanţelor privind conformitatea cu legislaţia a operaţiunilor şi tranzacţiilor ce ţin de gestionarea resurselor bugetului public naţional şi patrimoniului public. Funcţiile de bază ale Inspecţiei financiare sînt: a) inspectarea financiară a operaţiunilor şi a tranzacţiilor privind respectarea cadrului normativ în domeniul bugetar şi economico-financiar; b) detectarea prejudiciilor/iregularităţilor la entităţile supuse inspectării (controlului) financiare, pe aspectele prevăzute în prezentul Regulament. Inspectarea (controlul) financiară se desfăşoară: a) conform programului de activitate elaborat pe tematici propuse de autorităţile publice şi incluse în baza evaluării riscurilor, coordonate cu Ministerul Finanţelor, în baza ordonanţelor emise în cadrul desfăşurării urmăririi penale, la persoanele juridice de drept public, la persoanele juridice de drept privat şi la persoanele fizice care practică activitate de întreprinzător şi asociaţiile obşteşti, pe tematica prevăzută în ordonanţele organelor de drept; b) la solicitarea Aparatului Preşedintelui Republicii Moldova, Parlamentului, Guvernului, Curţii de Conturi şi Ministerului Finanţelor; d) în baza solicitărilor, petiţiilor şi informaţiilor, inclusiv parvenite de la autorităţile publice centrale şi locale, privind încălcarea disciplinei financiare în activitatea entităţilor specificate în pct.6 al prezentului Regulament. În cazurile menţionate la lit.d) a prezentului subpunct, asupra efectuării inspectării (controlului) financiare decide Ministerul Finanţelor.

Pct.6 din Regulamentul menționat, prevede că, în exercitarea funcţiilor sale, Inspecţia financiară efectuează inspectări (controale) financiare la: a) autorităţile publice centrale şi locale

şi instituţiile subordonate şi/sau fondate de către acestea, pe aspecte ce ţin de utilizarea resurselor finanţate sau contractate de la bugetul public național, a granturilor şi a mijloacelor oferite de către donatorii interni şi externi, raportarea datoriei publice, procedurile de achiziţie publică, precum şi gestionarea conformă a activelor şi pasivelor.

Pct.7 din Regulamentul menționat, prevede că, în cadrul exercitării funcţiilor sale Inspecţia financiară: a) efectuează inspectări (controale) financiare la entităţile specificate la pct.6 al prezentului Regulament; c) organizează, după caz, inspectări (controale) repetate şi suplimentare, inclusiv în cazurile de dezacorduri şi contestări înaintate de către entităţile supuse inspectării (controlului) financiare; d) elaborează regulamente, codul de conduită al angajaţilor cu funcţii de inspectare (control) financiară, instrucţiuni şi norme metodologice privind activitatea de inspectare (control) financiară, ce reglementează procedurile privind iniţierea inspectărilor, durata şi perioada supusă inspectării, termenele de întocmire a raportului privind rezultatele inspectării (controlului) financiare, termenul şi modalitatea de informare a entităţii supuse inspectării (controlului) financiare, care se aprobă de ministrul finanţelor şi se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova; f) întocmeşte şi prezintă informaţii privind rezultatele activităţii de inspectare (control) financiară Ministerului Finanţelor şi organelor interesate; j) înaintează conducătorilor şi executorilor de buget ale entităţilor supuse inspectării (controlului) financiare prescripţii executorii privind lichidarea iregularităţilor constatate în cadrul inspectării (controlului) financiare şi monitorizează executarea acestora; m) solicită şi primeşte gratuit de la autorităţile publice, organizaţii şi întreprinderi de stat informaţii şi copii de pe documentele necesare pentru organizarea şi desfăşurarea activităţii de inspectare (control) financiară; o) elaborează raportul anual privind rezultatele activităţii de inspectare (control) financiară şi îl remite Ministerului Finanţelor; p) exercită şi alte atribuţii de inspectare (control) financiară în conformitate cu legislaţia.

Iar pct.8 din Regulamentul menționat prevede că, angajaţii abilitaţi cu funcţii de inspectare (control) financiară sînt în drept: a) să verifice la entităţile publice, supuse inspectării (controlului) financiare documentele privind cheltuielile şi veniturile referitoare la tranzacţiile subiectului supus inspectării (controlului) financiare, precum şi documentele ce confirmă disponibilul, intrarea şi utilizarea mijloacelor băneşti şi a activelor materiale şi nemateriale, gestionarea patrimoniului, precum şi corectitudinea altor operaţiuni financiar-economice; b) să dispună de acces liber la sistemul computerizat de evidenţă contabilă a entităţii supuse inspectării (controlului) financiare şi orice înregistrări financiare suplimentare; c) să dispună de acces liber în clădirile administrative, în depozite şi alte încăperi ale entităţii supuse inspectării (controlului) financiare; d) să solicite conducătorilor entităţilor supuse inspectării (controlului) financiare inventarierea mijloacelor fixe, altor active materiale şi nemateriale şi a mijloacelor băneşti; f) să ridice, în caz de necesitate, documentele confirmative, lăsînd în dosare acte de ridicare, copii şi lista documentelor ridicate; g) să solicite şi să primească de la persoanele responsabile ale entităţilor supuse inspectării (controlului) financiare explicaţii/informaţii în scris sau verbale privind aspectele inspectate. Angajaţii abilitaţi cu funcţii de inspectare (control) financiară îşi desfăşoară activitatea de inspectare (control) în baza autorizaţiei Inspecţiei financiare, în care sînt stipulate clauzele privind entitatea, tematica, perioada supusă inspectării (controlului) financiare şi termenele efectuării inspectării (controlului) financiare. 3) Cerinţele legitime ale angajaţilor abilitaţi cu funcţii de inspectare (control) financiară sînt executorii pentru angajaţii entităţii supuse inspectării (controlului) financiare. 4) În executarea atribuţiilor de funcţie, angajaţii abilitaţi cu funcţii de inspectare (control) financiară sînt obligaţi: a) să respecte Constituţia Republicii Moldova, legile, alte acte normative şi jurămîntul funcţionarului public; b) să respecte

drepturile entităţilor supuse inspectării (controlului) financiare; c) să efectueze inspectări (controale) financiare în conformitate cu prezentul Regulament şi cu normele metodologice; d) să respecte Codul de conduită al angajaților abilitați cu funcții de inspectare (control) financiară şi cadrul metodologic; e) să exercite obligațiile, respectând principiile de obiectivitate, independenţă, profesionalism şi integritate; f) să garanteze păstrarea secretelor de stat, de serviciu, comerciale şi personale cunoscute în cadrul exercitării atribuțiilor.

Instanța de judecată constată, că Inspecţia financiară, potrivit art. art. 3, 7, 8, 53 şi 54 din Codul administrativ, în calitate de autoritate publică, a acţionat în cadrul inspectării desfăşurate, potrivit competenței, în vederea realizării sarcinilor atribuite de actele normative, ţinând cont de interesul public şi regulile statului de drept, iar careva temeiuri ce ar duce la anularea actului de control nu se constată.

Reieșind din cele expuse, instanța de judecată conchide asupra netemeiniciei acțiunii depuse de SRL Aelo Grup către Ministerul Finanțelor, Inspecția Financiară, terțul ÎMSP Spitalul Clinic Bălți, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, Prescripția Inspecției Financiare nr. 25-15-10/2730 din 06.07.2023, cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la ÎMSP Spitalul Clinic Bălți, din care considerente o va respinge.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul Administrativ al Republicii Moldova, ***instanța de judecată*****,**

***H O T Ă R Ă Ș T E :***

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea depusă de SRL Aelo Grup către Ministerul Finanțelor, Inspecția Financiară, terțul ÎMSP Spitalul Clinic Bălți privind anularea Prescripției Inspecției Financiare nr. 25-15-10/2730 din 06.07.2023, cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la ÎMSP Spitalul Clinic Bălți.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

***inței***

***Judecătorul*** ***Olesea Țurcan***